

مرند اویکو

Mərənd öykü

علی ساللاخ

یازار: میر هدایت سید مرندی

Web address: www.marand-oyku.arzublog.com

Facebook: www.facebook.com/marandoyku

Email: rezaaydin491@yahoo.com

علی ساللاخ

يازار: ميرهدايت سيدمرندی

دقیقه لریدی کی ؛ باغین مَسیندە ساغا- سولا گئیدیردیم . گئچن گونلر؛ گۆزومون اؤنونه گلیب ، دیشلیریمی قیجیدیب گۆزلریم دولوردو. ایچیم نغرتله دولویدو. فقط بؤیوک آلاە بیلیردی ؛ بوئش ایلده من و عایلم نه لرچکمیشیک .اوگوندن عاییلەمین گلە جه یی دییشیلدی کی علی ساللاخ اوخول یولوندا باجیمین اؤنونو کسیب اونا سؤزآتدی . اوندان سونرا قونشولار بیزی آتدیلار. کیمسه بیزیله ، اؤزلیکده منله قونوشمادی ، چونکو دوشونوردو؛ بیز محلله نین آبریسینی تۆکوب ؛ باشینی یئره تیکمیشیک.آچیغین دئسم ؛ بو ایش اوردان باشلاندى کی بیرگون ؛ گون اورتاچاغی گونده کی کیمی ؛ اوخولدان ائوه گلیردیم. کوچه میزه چاتارکن علی ساللاغی گۆردوم باجیمین آردینا دوشوب ؛ اونویلا یاناشی یول گئدیری .باجیم قارا چرشابا بورونوب اوزونو سیخ توتوب ، اوجا آددیملاریلا ایستیردی اؤزونو علی نین آلیندن قورتارسین .علی دن ؛ نه من ؛ بلکه محلله نین هامیسی قورخاردی . یۇنولمامیش بیر دئوه اوخشایاردی. کوچه دن گئچندن سونرا ، دقیقه لر چکردی، اونون بدنین پیی- قویروق و آغزینین شاراپ قوخوسو کسلیسین. اودورکی آددیملاریمی یاواشلاتدیم ، کی اونلار چاتمایام .آَن دوغروسو اؤزومو گۆرمه مزلییه ووردوم. اؤره ییم تاپ- تاپ ووروردی . ایستیردیم گئری دؤنم، بیردن علینین یولداشی کریمی گۆردوم کی منیم آرخامجا گلیر. اونو گۆرورکن آغزینی گولمه یه آچیب وکیفیر ساری دیشلیرینی منه گۆستردی و سونرا بیر ایکى دؤنه سسلندی : _علی آغا...علی آغا...

علی باشینی دؤندرمه میش ؛ آلینین کفه سینى دالیا ترپتدی ؛ یانی، دینمه.... کریم ؛ اؤزونو علی یه چاتدیریب قولونو چکدی . علی گئری یه باخیب منی گۆردوکده ؛ کریمله برابر هیرناماغا باشلایب،باجیمدان اوزاقلاشدیلار.باجیم منی گۆروب اؤترگی آلیندن قورتولان، بیرپناه سیز قوش تکین منی قوجاقلایب ، آغلاماغا باشلادی. اؤره یی چیرپیردی . باجیمی قولتوغومون آلتینا آلیب یولا دوشدوم . بیردن باجیم سوروشدو :-داداش... بس اونلار...؟!اؤزومو بیلمه مزلییه ووروب چاره سیز حالدا سوروشدوم: اونلار؛ نه؟!من باجیمین نظرین یاخجی بیلیردیم جواب بکله مەدن ، چاره سیز حالدا، سسیم تیتريه - تیتريه سسلە دیم :- علی آغا..! آمریز واریدی ؟!اؤزچؤندرمه میش میریلدادی:- اولسایدیدا باجیوا دئدیک...!سونرا اوجادان قاققیلدایب ؛ گئندیلر.سون گونلرده ده علینین اؤچشمه ییندن ؛ اوج - دؤرت دؤنه ده خبریمیز اولدو. بیر گون خسته وقوجا آتام علینین اؤنونو کسیب یالوارمیشدی:- علی آغا ! گل کیشیلیق ائله ، آبریمیزا توخونما ؛ قیزیمین

نیشانیسی وار...آما علی آتامی قووموشدو کی قیزیون اغزی وار.آتام بیرگون ائوده آه چکیب،
آلاها یالواریب آزیلادی :- نه اولاردی آلاهی علینین بورنونو اؤواسان...؟

منده بویله دوشونموشدوم کی آتام ایستیر؛ من علینین بورنونو اووام !بیر گون کی علی یئنه
باجیمین آردینجا دوشموشدو ، یئتیریب پنجه بوکسویلا اونون کورک وقافاسینا دوشه دیم ، آما
کریم قافادان منی توتوب ، قوللاریمی آرخادان داراخلادی کی علی وورسون . علیده باشارینجا
منی دؤیدو. اوزوم- گؤزوم شلم شهره اولموشدو . اوندان اؤنجه اگر باجیمین قونوسون ؛ بیرده
بیلمه سیدی ؛ منیم ساواشیمدان سونرا کیمسه خبرسیز قالمادی. باجیمین نیشانیسینین
عاییله سی، باجیمین اوزویونو گئری دؤندرдіلر.باجیم اویوخوموشدو. دای اوتانجیندان ؛ اوخلادا
گئتمیردی،کۆچویه ده چیخمیردی.قونشولار اینه نی ؛ دَوه ائتمیشدیلر. بیزی گؤرنده اوز چوندریب
باشقا یولدان گئدیردیلر.بیر گون اوخلودان ائوه چاتینجا، ائوین اؤنونده بیر یئکه جومالاشماق
گۆردوم. اؤره ییم تۆکولوب ،ئوه ساری قاچدیم . اؤزومی آداملارین ایچیندن ائوه آتدم. ائوی بیر پیس
قوخو بوروموشدو.اؤنجه دوشوندوم کی ائو اود توتوب. آما کرتیه باخینجا باجیمین یانیخ لشیننی
گۆردوم کی یئره اوزالدیلار . دئمه اونون کیچیک اؤره یی بوسؤزلره دایانا بیلمه ییب نفتی تۆکوب
اوستونه کبیریتله ییب . باجیمین لشیندن هله ده توستو و بوخار قالخیردی. باجیمین او گۆزل
ساچلاریندان بیر ایز قالمامیشدی . پلاستیک کوبنه ییده کؤمور اولوب بدننین اتیله بیر یئره
قوووشموشدو . باجیم ناله ائلییردی ، آما گۆزلری یوموق ایدی . جماعتدن بیر سس چیخدی :-
هامبال تیمور گلدی..تله سیک لشی گؤتوروب آَل چرخ اوستونه قویدولار تا خسته خانیا ،
قاچیرتسینلار.آتام آغلیا - آغلیا منه امر ائدی:- سن ائوده قال...اوتاغا گئتدیم. آنام باشینی یولوب
؛ئره سره لنمیشدی . قونشو قادینلاری اونا توختاخلیق وئیردیلر. آنام منی گۆردوکده ؛ چیغیردی
:-گل به قئیرت...گل قورخاق...گل یئنه ساواش...باجین ؛ سنن واو قورومساق علینین اوستونده
اؤزونو اودا چکدی. سو گتیره بیلمه دین،آرخلاری یاشاتدین ؛ بیرایش گۆرنمدین آماهریئره
جارسالدیدین...!بوغازیم توتولموشدو ؛ بیر شئی دئینمیردیم . آناما باخا باخا قاپی نین دیبینه
دیزه چؤکدوم.آروادلارین بیرى منه آرخا چیخیب دئدی : - بونو نییه دانلاییرسان !؟ بو اوغلان اصلی
؛ علی دئویلن نه ائده بیلردی ...!؟

گونلر ائوده یاسیدی. آیلارگئچدی، باجیم اؤلمه دی و یانیخ بدن ائوه دؤندو. آما او گۆزل ومهریان
اوزو ؛ بیرحالا دوشموشدوکی ؛ آدام قورخوردو اوزونه باخسین. دوداقلاری پیشیب تۆکولموشدی ،
دیشلری گۆرونوردی. بورنوناندا بیر نیشانه قالمامیشدی، یالیز بورنونون ایکى کوفله سی گۆزه

چارپىردى ؛ گۆزلىرىدە بىرلىمىش حالدا گۆرۈنۈردۈ. بىدىنى آرتىق قىرمىزى آَ ت گىتىرمىشىدى . بارماقلىرى بىر بىرىنە ياپىشىپ ؛ داي بىر يىرە قوۋوشموردۇ. دلى لىر كىمىن بىر بوجاخدا اوتورۇپ ؛ كىمىسە ايلە دانىشمىردى. سانىردىق دىلىدە پىشىپ تۇكولۇپ. ھەردىن يانىخلى گۆزلىرىلە مەنە ائلە باخىردى كى؛ جانىم اود توتۇپ ؛ آلولىنىردى . بىلمىردىم اىستىرنە دئسىن . كاشكى دىل آچىپ مەنى دوىون قارىن سۇيوشلىردى. كاشكى مەنى دۇيردى ؛ آما بۇيلە باخمازدى . ھەرزامان باخىشىنىن آلتىندان قاچىردىم . شايد اونون بوگونە دوشمەسىنىن سىبى مىم باشاراجاقسىزلىقىم ايدى . شايد اودا مەنى گوناھكار بىلىردى. داھا مەندە ، او ائودە آرتىق دايانا بىلمىردىم . درس اوخوماغا ؛ نە بىرنامە لىرىم وارىردى؛ نە قەدەر چالىشىردىم. اگر بىرايلەدە دۇزە بىلسىدىم، دىپىل آلپ بىلىم يوردونا گىرە جك ايدىم؛ آما زورۇندا قالدىم؛ درسى بوراخام. ائىشتىدىم آرتشە قوۋە توپلايىرلار. مەندە گئدىب آد يازدىردىم ، وبىرگون خىرسىز قاتار واغزالىنا گئتىم كى اوبور آدایلارلا بىرر ؛ آرتش اىستىيەن يىرە يوللانام. واغزالدا ؛ آدایلارلن اقرباسى ؛ عزىرلىنى يولا سالماق اوچون توپلانمىشىدىلار، آما مەنى يولا سالماق اوچون كىمىسە گلە مىشىدى . بىر بوجاقدا گىزلىنىمىشىدىم كى كىمىسە يالقىزلىغىمى آنلاماسىن. بىردن گۆزۈم باجىما ساتاشدى كى گلىپ مەنى آختارىر. سئوئىچك اونا ياخىنلاشىدىم ؛ مەنى گۆرۈركن؛ او بىرلىمىش گۆزلىرىندىن ، ياش دامجىلارلى ؛ يانلىق اۋزۈنە آخدى . دانىشمىردى ؛ آما بارماقلىرى بىر اولموش ؛ اوۋوچونو مەنە اوزالتدى . اوۋوچوندا نىشانلى لغىنىن اوزوبو گۆرۈنۈردۇ. اىستىردى اونو گۆتۈرم . حتمەن بىلىردى جىيىمدە پول يوخذور. اۋز حالىمدا دئىلىدىم. بىلىپ بىلمە دن آلىمى آپارىپ اۋزوبونو گۆتۈرۈپ اوپدوم . باجىم يئە دىنمە دن، گئرى دۇنوب اوزاقلاشىدى . قاتارا مىندىك ونچە دىقە دن سونرا قاتارنچە دودوت چالىپ يولا دوشدۇ . پىجرە دن ائىشىيە باخىپ، قارائلىق گلە جىيىمى دوشونوردوم . بىردن يئە باجىمى گۆردوم كى گئتمە يىپ ؛ قلمە لىرىن آرخاسىندا گىزلە نىپ ؛ مەنى اىزلە يىر. اودا مەنى گۆرۈپ ؛ آلىنى قالدىردى . اۋرە يىم اود توتۇپ ياندى. اىمكانى اولان قەدەر باجىمى ياش پردە لىر آرخاسىندان اىزلەدىم. بىلمىرم مەنە نىيە بويلە ائدىردى، مەن كى قاچىردىم؟! قاتارگئتىدىكچە اۋرە يىمىن وطنە باغلىيان تئللرى بىر بىر قىرىلىردى. گلە جكدن قۇرخوردوم ، اودور كى ، پىجرە نىن آرخاسىندا اۋكور-اۋكور آغلادىم . گۆز ياشلارىم اوزومو اىسلاتدى .

نەپائتە پادىگانا چاتىپ آغىر گونلىرىمىز باشلاندى . چتىنلىكلەلرە ، گونو او گونه چاتدىردىم كى نىظامى درسلىرىمىز بىتەپ درجە آلدىق . بو مودتدە ائوۋە ؛ نە مکتوب يازدىم ونە بىر شئى اىستە دىم، اصلا بىلمىردىلەر ھاردايام !

گۈنۈللۈ اولاراق بوش ساعاتلاريميدا، ساواش سپور كىلاسلارىندا چاليشىپ ؛ اۋزومو گۈنو - گۈندۈن آرتىق بىسلە يىردىم ، من گىرك قودرتلى اولايديم .ايلار گىچدى ، ايلار گىچدى، ساواش سپورلارىندا اۋزلىكلە كىك بوكسىنگە آدلىم قەرمان اولوب ؛ ميدال لار قازاندىم . كىمسە اۋنومدە دايانا بىلمىردى ؛ نىە كى من ؛ ھىزامان اۋنومدە كى رقىبى ؛ على ساللاخ دوشونوب ، عايىلە مېن چكىدىگى آجىلىق لارى ، اونا ايچىرت دىرىدىم .

اوزامان كى دوشوندىم گىرى دۈنمك زامانى چاتىپ، خىرسىز شىرىمە دۈندۈم . يولومو كىمسە گۈزلىمىردى. آما باجىم مېنى گۈرۈركىن سىئىنىپ گۈزلىرى پارىلدادى ، ساندىم قافامى اوخودو . صاباحدان دوشدوم على ساللاخىن اىزىنە . او بو بىش اىلدە ائولنىمىشىدى . دوشدوم آروادىنىن آردىنا . يول بويو قولاقىنا پىرچىلىدىم .بىزى گۈزىلر؛ شاشىرىپ ؛پىرچىلداشىرىدىلار:- آلاھ جاوانلىغىنا رحم ائىلە سىن ، على بىلسە ؛ اونو دوغروياچاق....چوخ چكىمدەدى ؛ علىنىن ياخىن يولداشى كىم ؛ مېمى اۋنومو توتدو :- على آغا دىير... سۈزون وار اۋزومە دە ؛ ائويلە نە ايشىن وار !؟آجىلىقىلا جاواب وئردىم :- على يە دى ؛ ھىم ائىنىن آغزى وار ؛ ھىمدە اير اۋندا بىردامجى كىشىلىق وار ؛ آروادىنى جومە گۈنى دىمىر قاپىلى باغا گىتىرسىن ياخىندان دانىشاق....!كىم اىنانا بىلمىردى . مەن آيرى -آيرى باخىپ اوزاقلاشدى . محللە دە مېمى ايشىم وسۈزۈم ، دىللىرە دوشموشدو .ئودە آتام دىئىنىردى :- گىنە نە پوخ چىخالداچاقسان..!؟مىندە جاواب وئرمىدىم.

بو گۈن اوگونويدو و من دىققە لرىدى كى علىنى گۈزلە يىردىم . شالوارىمىن پاچاسىنى جوراب آلتىندا بوغوب ؛ پوتونلارىمىن قىطانلارىنى موھكىملىدىم . بوينومدان باجىم وئرن اوزوگو كى بىە يىم تكىن ساخلايمىشىدىم چىخاردىپ ، اوپوپ يئنە بوينوما سالىدىم... قاپىنىن جىرىلتىسىلا ، قاپىيا سارى دۈندۈم . على ساللاخ و آروادى ؛ كىمىلە برابرغا گىردىلر . اىنانا بىلمىردىم على ائششك لىك ائدىپ ، آروادىنىدا گىتىرە . مېنى گۈرۈپ ؛ دىشلىرىنى قىچىردىپ ، گۈزلىرىنى برە لىدىپ مىرىلدادى :- ائویم لە سۈزون وارىردى...!؟بىر شىئى دىئەدن، آروادا ياخىنلاشىپ آل آتىپ چاناسىنى قالدىردىم . اىستە دىم بىر سۈز دىم كى علىنىن يوموروغو سىنمەدە اوتوروب ؛ مېنى گىرى- گىرى گىتتاق زوروندا قويدو.آياقىم مەسە اىلىشىپ يئرە يىلدىم، او ھىندە آياقلارىمى گۈيە قالدىرىپ ؛ ياكى تكىن سىچرايىپ ؛ آياقا قالخدىم وپوتونومون اوچو اىلە علىنىن انگىنىن آلتىندان ائلە ووردوم كى علىنىن اۋن دىشلىرى بىر بىرىنە دىئىپ دىلىنى پارچالاىپ آغزى قانىلا دۈلدو.

علی منہ باخا باخا یئرہ اوتوردو. ھئچ بیرى اینانا بیلیمیردیلر؛ نہ اولدو. کریم منہ ساری قاجیب
 گئیردن منی قولتوقلادی ؛ کی علی وورسون . آما من آل لریمی گؤیہ قالدیریپ ؛ قولتوغوندان
 بالیق تکیں یئرہ سوزوب ؛ جوت آیاقلاریمی قالدیریپ ؛ موحکم کریمین بوغاز آلتینا ووردوم . کریمین
 او ساری دیشلری اووولوب ؛ چیرکین آغزی قانلا دولدو . کریمده گئری- گئری گئدیپ یئرہ اوتوروب
 ناله اندہ- اندہ آغزینی توتوب یئرہ توفله دی.علیہ ساری گئدیپ قافامیلا اوزونہ چیرپدیم ، بورنو
 پاتلادی . سونرا آروادینا ساری چؤنوب ؛ چادیراسینی چکیپ ، کوبنہ یینی بیرتدیم . آروادی منی
 جیرماقلایب یئرہ اوتوروب بدنن اورتماقا چالیشدی .علی بونو گؤروب منہ ساری قاجیب ،
 آرخادان منی یوموروقلادی . چؤنوب بیله یینی توتوب بورخوب ؛ ھوندور لشینن گؤیہ قالدیریپ
 موحکم یئرہ چالیدیم . علی اینانا بیلیمیردی بو نئچہ دقیقہ ده باشینا نہ بلا گلیب، سانیرام مکان
 وزامانی ایتیرمیشدی، نییہ کی یوموروقلارینی ھدفسیر اوپان بویانا آتیردی . یئنہ قافامیلا اوزونہ
 چیرپدیم. تپیکلریملہ ھر ایکسینین جانینا دوشدوم . اؤلدورماق نییہ تیلہ ووروردوم . ایکسیدہ
 سووورجان قوردو تکیں یئرہ ائشیلیردیلر. ھر تپیگی ووردوقجا ؛ عاییلہ مین چکدیگی آجیلار؛
 گؤزومون اؤنوندہ سیرا گئچیردیلر. دای حرکت اده بیلیمیردیلر. محللہ نین لوطولارینی نجیسلریہ
 جومدورموشدوم . علینین آروادینا یاخینلاشیپ چادیرانی گؤتوروب باشینا سالدیم . ایستہ دیم
 اوزاقلاشام کی، بیر سس باغدا جینگیلدی : - ای وای گؤزلہ... گئریہ دؤنونجہ،کریمین پیچاقی
 ساپیناقدیر بؤیرومو سوکدو. بؤیرومدن بیر غریب آجیشما جانیمی بورویوب ؛ قان ائشییہ ووردو. یئرہ
 دوشمہ میس ایکى پاجاسینین اورتاسینا ائلہ ووردوم کی ریشہ سیز آجاک تکیں یئرہ
 سریلدی.یئرہ دوشہ - دوشہ ، گؤزوم باغین دووارلارینا ساتاشدی . اونلار، قونشومو گؤردوم کی
 سس سیز دووار آرخاسیندان بویلانیپ ؛ بیزی ایزلہ بیردیلر. آتام و اؤرہ یی یانمیش باجیمدا
 اونلارین اورتاسیندایدیلار.ھرکیمسہ دن اؤنچہ ؛ باجیمین یانیق اللرین گؤردوم کی یارامی سیخیر،
 کی قان ائشییہ وورماسین. باجیمین گؤزلیریندن یاش دامیردی. باشینی قولاغیما یاخینلادیپ ،
 فیسیلدادی :- ساغ اول داداش....ساغ اول...آتامیندا آغلار گؤزلیرین گؤردوم اوستومہ آییلیپ اوزومو
 اوپور. گؤزلیریمی آچدیم . قونشولار منی گؤیہ قالدیریپ ائشییہ ساری آپاریردیلار.بو محبتلری
 گؤروب ؛ بیلیردیم کی ھر آغیر جراحلیق عملیاتینا دؤزوموم وار.....